

SLOVENSKI ČEBELAR

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko, Koroško in Primorsko“ s
sedežem v Ljubljani ter „Slo-
venskega čebelarskega društva
::: za Spodnje Štajersko“ :::

Urejuje

Francišek Rojina,
nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Leto XVI. 1913. Štev. 8. :

Izhaja 15. dan vsakega mesca ter se pošilja
članom zastoj. - Članarina znaša letno 3 K.

Neobdačeni sladkor.

Slovensko osrednje čebelarstvo v Ljubljani
razdeli okrog 15. septembra

200 stotov neobdačenega sladkorja

za jesensko pitanje.

Cena v Ljubljani 47 K za 100 kg. Nadaljnje vozne stroške od Ljubljane plača naročnik.

Naročila sprejema „Slovensko osrednje čebelarstvo v Ljubljani“ le od svojih članov do všteteга

6. septembra t. l.

Na poznejša naročila se pod nobenim pogojem ne ozira.

Ker se bo sladkor razposlal **po povzetju** naravnost iz kolodvora naročnikom, in sicer **samo v vrečah po 50 in 100 kg**, zato naj soslednji čebelarji ali podružnice skupno naročé cele vreče, ter si potem sami medsebojno porazdele.

Kdor pride sam po sladkor v Ljubljano, naj to pripomni pri naročilu. Dobi ga pri društvenem **tajniku in blagajniku Hinko Zirkelbachu v Mali čolnarski ulici**, trnovsko predmestje. Ako ne vzame cele vreče, prinesiti mora vrečo s seboj.

Pri vsakem naročilu naj se natančno napiše naslov naročnika ozir. plačnika ter pripomni, ali naj se pošlje sladkor po pošti ali po železnici.

Poleg tega pa naj vsak naročnik natančno in razločno napiše ime in priimek, stan, kraj, pošto, železniško postajo, davčni okraj, število ozimljenih panjev in množino sladkorja za vsakega izmed čebelarjev posebej, katerim je naročil sladkor. Končno naj se še dostavi skupno število panjev in skupna množina sladkorja.

Da odbor po možnosti ugotovi vsem naročnikom, si pridrži pravico, po svoji previdnosti določiti, koliko dobi kdo neobdačenega sladkorja.

Kdor bi ne dobil do konca meseca sladkorja, naj blagohotno oprostí, ker se mu pri najboljši volji ni moglo ustreci. Bilo je premalo blaga, zato se bo pa nanj oziralo pri prihodnji razdelitvi. Kajti društvo ne dobi toliko sladkorja, kolikor bi ga hotelo, marveč ministrstvo določi gotovo množino zvezi čebelarških društev v Pragi in ta zopet posameznim društvom.

Opozarjamo naročnike v njih lastno korist, da pravilno navedejo pri naročilu število panjev, da si ne nakopljejo sitnosti in kazni. Vsled ukaza c. kr. finančnega ministrstva ne sme dobiti ozimljen panj več kot **5 kg** neobdačenega sladkorja. Neobdačeni sladkor je pod strogo finančno kontrolo, zato mora društvo vsakega čebelarja naznaniti finančni oblasti, ki se potom svojih organov prepriča o istinitosti napovedi. Tudi je v ukazu navedeno, da je neobdačeni sladkor namenjen **le za nepremožne čebelarje**.

Leto XVI.

V Ljubljani, meseca avgusta 1913.

Štev. 8.

MESEČNA NAVODILA.

SPISUJE: JAN. STRGAR.

September.

Stem mescem pridemo h koncu jesenske paše. Sredi tega mesca usahnili bodo z malo izjemo vsi medeni viri, paše bo konec. Bojim se, da bomo dobili letos prav lahko blago iz ajdove paše, ker dan na dan dežuje, in je poleg tega še mrzlo. Kranjski čebelar, ki čebelari po starem načinu, bode imel zetek. Odbrati mu je panjí za pleme, drugo pa dobi medar za slepo ceno. Žal, da imamo še take čebelarje. Ko boš odbiral panjí za pleme, glej predvsem na mlado, če le mogoče letošnjo matico, čisto pasmo in mlado satje. Za pleme so najboljši močni in zgodnji drugci ter izrojenci z neprestarim satjem.

Prodaj medarju to, kar sicer ni za rabo, bodisi radi starega satja, nepravilno izdelanega satja, one panjí, ki imajo preveč trotovine, radi starega ali premajhnega panjú ali sploh iz kakega drugega vzroka.

Pameten čebelar pa bode pustil tudi več panjev čez zimo nego jih potrebuje za pleme, saj se spomladi prav lahko prodajo čebele trgovcem, ako pa ima že res prav težke panjí, jim tudi lahko med, kar ga je odveč, odvzame.

Pravi in razumen čebelar pa če že prav proda čebele, oziroma med medarju, ne bode pustil, da bi se čebele žvepljale. To barbarsko početje je udomačeno menda samo pri nas. Ako že ni drugače, zažveplaj samo stare čebele, mlade pa dodaj onim panjem, ki jih nameravaš prezimiti. Stare čebele je od mladih prav lahko ločiti. Lepega dne, to je takega, da čebele dobro izletavajo, postavi one panjí, ki jih nameravaš podreti, iz starega mesta, oziroma stojišča za kakih par sto metrov proč na drug prostor, tam pa, kjer so prej stali, nastavi prazne panjí. Zvečer bodeš imel po praznih nastavljenih panjih stare čebele, ki jih potem lahko zažvepljaš, ker te bi se že itak v jeseni poizgubile, spomladi pa sploh ne dočakajo. V onih panjih, ki si

jih prestavil, pa imaš pri matici samo mlade čebele, ki jih prepodi bodisi že na ta ali oni način iz panjev in jih dodaj v okrepljenje drugim panjem. Seveda moraš matice prej odstraniti. Sploh nam izgubijo panji do zime zelo veliko muh, in to je glavni vzrok, da slabo prezimijo in se spomladi slabo razvijajo. Ako jih pa okrepimo z mladnicami, pa se nam pokaže spomladi za majhen trud velik uspeh. Na omenjeni način pa tudi lahko ločimo mlade čebele od starih, ako smo jih že prej prepodili v druge prazne panji in jih postavimo potem na drugo, ne na staro mesto. Ko bodo prvi dan izletavale, bodo šle stare čebele na staro mesto, mladice pa ostanejo pri matici.

Ko bi vsaj toliko pameti imeli, da bi ne prodajali čebel medarju takoj, ko se paša konča, ampak bi počakali kakih 14 dni, da pride zalega vun, in med dozori. Res bi morda nekaj izgubili na teži, zato pa je zahtevati boljšo ceno. Tudi medar je na boljsem, čeprav nekaj dražje plača; imel bode lepše blago in bi vsaj zalege ne tlačil in prešal med strd. Pfuj ga bodi!

Gole čebele kupujejo tudi čebelarji-trgovci ter oni čebelarji, ki čebelarijo na to, da spomladi prodajo žive čebele. Čebelarji, ki prodajajo spomladi čebele, naj že sedaj določijo, oziroma odberejo panji v ta namen. Za prodaj morajo biti zadostno veliki panji, ja ne veliko pod normalno mero: 30 cm v širokosti 16 cm v visokosti in 70 cm v dolgosti, zunaj merjeno, **čiste kranjske pasme**, z mlado matico, in kolikor mogoče polno satja, ki najbolje leži podolgem v panju.

Tudi mlade krepke matice je prezimiti, ker se te spomladi lahko prodajo čebelarjem trgovcem.

V drugi polovici t. m. moramo začeti resno misliti na prezimovanje. Za uspešno prezimovanje je treba mlade matice, močnega ljudstva in dovolj medu. Ako je to preskrbljeno, lahko rečem, da je drugo potem postranska stvar. Glede matic se je dalo že prejšnje mesce urediti, lahko pa tudi še sedaj zamenjamo vse one, ki ne zadostujejo našim zahtevam. Da imamo močna ljudstva, smo morali pospeševati razvoj zalege že v prejšnjih mescih, ako pa bo ajdova paša dobra, tedaj tudi ta zelo vpliva, da postanejo močna ljudstva, in imamo za prezimljenje dosti mladih čebel. Vrhtege jih pa tudi lahko okrepimo s tem, da jim dodamo čebel iz panjev, ki jih prodamo ali poderemo za med, kakor sem že s početka omenil.

Zaloga medu, ki naj zadostuje, je zelo različna. Kranjski panj mora imeti koncem septembra 5 do 10 kg notranje vsebine (med, satje in čebele brez panjů), kar je zavisno od množine in starosti satja in množine čebel. Veliki panji, n. pr. Alberti-Žnideršičevi morajo imeti 10 do 12 kg čistega medu. Sploh pa je najbolje, da pustimo za vsak Alberti-Žnideršičev panj par satov zadelanega medu, da lahko v vsaki potrebi posežemo ponje, kar je najbolj pripravno. V dvomljivih slučajih naj se pusti, oziroma doda malo več, kot se misli, da bi bilo potrebno.

Kakor sem že omenil dvom, se letošnja ajdova paša ne bo dobro obnesla, in bo potreba pokladati, ker bodo srednja in slabejša ljudstva prišla prelahka iz paše. Pokladati začnimo že sredi septembra, in sicer v velikih porcijah. Pokladati se mora zato že v septembru, da čebele morejo vso zalogo zadelati, tudi čebelni organ, ki mora vso hrano pretvoriti, veliko trpi vsled tega, zatorej je bolje, ako pokladamo začasa, ker vsled pokladanja začnejo matice še staviti zalego, za razvoj zalege pa je potreba posebne hrane, za katero pa si čebele pri ugodnem vremenu vendar le morejo nekoliko pomagati v naravi, ker se jim tu in tam nudi še cvetni prah. Za pitanje je najboljši dober med-pitanec. Vendar pa prav lahko trdim, da sladkor tudi prav dobro ustreza, je cenejši in celo boljši, ko slab med.

Sladkor se raztopi v vodi; na 2 kg sladkorja je treba 1 l vode in potem dobro prekuhati.

Pri vrenju, ki naj traja vsaj 10 minut, se posnema vsa nesnağa, ki se nabira na vrhu.

Pri določevanju pride v poštev le teža sladkorja, ker voda shlapi. Poklada naj se shlajeno zvečer naenkrat po 1 do 2 kg.

Končno še opomin: bodite previdni pri prodaji medarjem; ne prodajajte, dokler ni zalega vun, zato pa naj vam bolje plačajo. Ako pa imate ljudstva, ki odgovarjajo zahtevam za kupčijo spomladi, boste pa ista tudi spomladi lahko prodali.

IZBERA MATIC.

AVG. BUKOVIC.

Z neverjetno lahkomiselnostjo izbiramo pri nas plemenjake, oziroma matice za pleme. Pri podiranju panjev nas vodi teža panjů, to se pravi, da puščamo za pleme le tiste panjů, ki so dovolj težki za vzimljenje, matica, srce panjů, nam takrat niti v mislih ni. Bore malo je takih čebelarjev, ki opazujejo že med letom delo posameznih panjev, pregledujejo matice in zalego ter obdrže potem za pleme le tiste matice, ki so se ves čas izvrstno obnašale.

Kmetskemu čebelarju seveda ni mogoče pregledavati svojih kranjčev, in ne smemo mu zameriti, če se jeseni zanaša le na tisto, kar mu tehtnica pokaže; pač pa smo graje vredni mi, ki čebelarimo v panjih s premakljivim delom, ker se premalo brigamo za matice, dasi nam bi bila ta skrb prava igrača, zakaj vsak trenotek lahko pregledamo panj do zadnjega koticčka. Čebelarjenje v Alberti - Žnidaršičevih panjih nas bo prisililo, da se bomo za to vprašanje zavzeli z vso vnemo. Kajti ravno za te panjů je treba najboljših, najpopolnejših matic, ker se od njih mnogo več zahteva nego od matic v kranjčih, in ker je način čebelarjenja tak, da mora matica imeti posebna svojstva, ki jih potem podedujejo čebele; biti mora medarica, to se pravi, da mora v panju prevladati naĝon do varčevanja z medom, ne pa naĝon do brez-

mejne reje zalege in rojenja. Ravno letošnje leto je pokazalo, kako silno razvit je v naši čebeli nagon do rojenja. Povsod se slišijo pritožbe, da so tudi Albertijevci julija mesca rojili, dasi je bila letina skrajno slaba.

Iz tega sledi, da moramo iz naših najboljših plemenjakov polagoma vzgojiti narod, ki ne bo tako strastno vnet za rojenje. To načelo velja le za Albertijeve panji, oziroma sploh pri čebelarjenju na med. Kdor pa čebelari na kupčijo s čebelami, bo moral gledati, da si razmnoži pleme rojivk.

Ko boš jeseni izbiral plemenjake, preudari dobro, katere matice boš vzimil. Izbiraj z očmi in glavo, ne pa kar slepo tja v en dan. Kakršne matice boš spravil, takšne panji boš imel drugo leto, kajti edinole matica je v panju odločilna, od nje so več ali manj odvisne čebelarjeve nade.

Matica naj bo mlada, krepka, nepohabljena, širokih prsi, dolgega, ne preveč koničaste¹⁶¹ga zadka. Posebno velike matice ne obetajo prida, njih zadek se je nenaravno razvil na račun jajčnika (spolovil); mnogo takih na videz krasnih matic je tudi bolnih na jajčnikih. Ravno tako so premajhne matice brez vrednosti. Njih rodovitnost je majhna; pri Albertijevih panjih ti bodo uhajale skozi rešetko iz plodišča v medišče.

Posebno pazi na to, da je matica čistokrvna kranjica, lepe kostanjeve barve, izpreminjajoče se kakor žamet. Proč z rumenimi maticami, v njih je laška manjvredna kri. In naj se ti križanke še tako dobro obnašajo (saj se ti nel), jih ne smeš trpeti, ker so v kvar naši domači pasmi. Tudi pretemne, sivkastočrne matice, črne tudi spodaj po zadku, recimo trebuhu, zavrzli. Vzredile so se v zasilnih matičnikih in so večinoma slabe, manjvreden pa tudi njih zarod. Spoznaš jih lahko na prvi pogled po šibkem, zelo koničastem zadku; tudi so nenavadno majhne in se svetijo kot čebele-ropnice.

Najmlajše matice vzimi v Albertijevih in drugih velikih panjih. Dveletne, rodovitne matice, ki so pokazale mnogo dobrih lastnosti, spravi kot žafran v panji z manjšimi satniki. Te matice boš potreboval prihodnje leto za vzgojo mladice, ker je znano, da se le v panjih s starejšimi maticami vzrede najpopolnejše matice, ne pa v plemenjakih z mladnicami. Panji z manjšimi satniki (nemško normalno mero) vzemi zato, ker jih je mogoče v več delov deliti in se sploh z njimi lažje ravna kot s panji z velikimi satniki.

To navodilo nam za prvo silo zadošča. Tekom zime se bomo temeljito pripravili na vzgojo matic. Način, ki ga imam v mislih, je tako enostaven in naraven, da ne bo napravljajl nikakih težav, niti začetniku ne. Predvsem bo pa treba razmotrivati to vprašanje še v par člankih v »Čebelarju« in nato podati točna, jasna navodila.

PROČ S POGUBNIM ŽVEPLJANJEM ČEBEL!

A. LAPAJNE.

»Jaz ne končam nobene čebele zaradi medu in voska, ampak jih ohranim žive in zdrave zato, da mi nosijo drugo leto zopet vosek in med.«

A. Janša.

Že pred dobrimi 140 leti je učil naš najslavnejši slovenski čebelar Anton Janša, da ne smemo v jeseni po ajdovi paši čebel žvepljati, ampak da jih moramo pustiti žive, da nam v drugem letu zopet neso med in delajo vosek. Kdor dandanes pride veliko v ožjo stiko s čebelarji na deželi, bodisi pri čebelarskih predavanjih, pri nakupovanju medu in voska, ali kdor v jeseni opazuje nakupovanje teh čebelnih pridelkov, kako malomarno to najvažnejše čebelarsko opravilo izvršujejo naši medicarji in razni prekupci, temu se v srce smili, koliko škode se s takim nepravilnim ravnanjem naredi posredno in neposredno našemu čebelarstvu. Naj govore številke!

Brez pretiravanja se lahko trdi, da še polovica naših kranjskih čebelarjev v jeseni čebele zažveplja. Ako vzamemo za podlago statistične podatke, da prezimujemo na Kranjskem nad 52.000 panjev, katerih število se čez poletje potroji, in ako od tega števila približno 150.000 panjev vzamemo polovico, t. j. 75.000 panjev, in računimo vrednost živih čebel enega panjů v jeseni po prodajni ceni s samo 4 K, znaša škoda, ki jo napravimo s takim zastarelim, neopravičenim, nevhvaležnim in nečloveškim ravnanjem nad 300.000. Kolika škoda je to vsako leto, koliko v enem desetletju, in kako glavnico zavržemo, ako smatramo ta izpadek za obresti od naložene glavnice!

Ako računimo, da proda čebelar na deželi medicarju povprečno po 10 panjev, in mu jih ta po 8 do 10 K plača, kako dobro bi zaleglo poleg 80 ali 100 K, ki jih dobi od prekupca, še 40 K, ki bi jih več prejel spomladi za plemenjake.

Če nasprotno računimo, kako razočaran bi bil čebelar, če bi mu prekupec namesto 120 do 140 K dal samo 80 do 100 K!

In vendar se vrše v istini taka razočaranja vsako leto, četudi neopazeno, ker je to udomačeno, in se premalo zanimamo, da bi to veliko hibo odpravili.

Škoda, ki jo povzročuje to postopanje, čast in ugled našega čebelarstva, duh napredka, ki naj preveva naše delovanje, odločno zahtevajo od vseh naših naprednih čebelarjev, ki imajo vpliv na razvoj čebelarstva, da zastavijo vse svoje moči in store konec žvepljanju čebel.

Kaj naj storimo v dosegu tega smotra?

Ako bi mogli v jeseni vse one čebele prodati, ki jim med odvzamemo, kakor to store nekateri čebelni prekupci, ki oddajajo tako

ljudstvo po 4 do 6 K, potem bi bilo vsaj mnogim ustrezno. Ker pa pride le majhno število golih ljudstev v ta promet, ostane nam druga pot, ki ima za naše čebelarstvo najvažnejši pomen.

Govoril sem s prav mnogimi čebelarji, ki v jeseni čebele združujejo, in vsi so mi pritrdili, da tako ravnanje ojačuje panji, da imajo ti spomladi močnejše roje in da dobijo od njih več dohodkov.

Po tem soditi, bi mislil vsakdo, da se bode jesensko združevanje čebel samo od sebe nehote in nevede kedaj uvedlo in udomačilo, in vendar nas izkušnja uči, da ni tako.

Ko sem pred kratkim v prav obilno obiskovanem čebelarskem predavanju v M., kjer je bilo navzočih nad 50 čebelarjev, med drugim to združevanje kot silno koristno priporočal, nisem našel ne razuma za to, niti mi večina navzočih ni hotela obljubiti, da se bode oprijela mojega nasveta. Povpraševal sem po vzrokih tega nezaupanja in sem našel kot glavni vzrok to, da je temu krivo ne le prepovršno znanje in zanimanje za večjo korist, ampak ker se čebelarji preveč boje čebelnih pikov pri takem združevanju. Znaki, da se premalo pečajo s čebelarstvom, da se premalo uče drug od drugega, da nimajo zgledov, ki bi jih k napredku navduševali, skratka, da se pečajo s to kmetijsko panogo le postransko in ne z dušo in telesom. To pa je le posledica premajhnega pouka.

Na slično naziranje in postopanje sem naletel tudi v drugih krajih, in to je škoda!

Z zgledi prepričajmo naše čebelarje, da s sedanjim žveplanjem škodujejo čebelarstvu; s poukom izkušajmo pridobiti, da se oprimejo združevanja. Saj je korist očitna.

Znano je, da se prikazujeta čebelna gniloba in griža v naših panjih bolj številno, kakor se zavedamo, in če ostaja ta pojav nepoznan, je vzrok to, da se navadno ne zasleduje po vzrokih, se ne razodeva drugim, ampak ostane bolezen skrita. V interesu povzdige našega čebelarstva je, da se čebelarji zavedajo, kakšna poguba jim preti od teh bolezni, ter da se jim vedo pravilno in uspešno postaviti v bran. Krepka ljudstva so glavna opora proti obema boleznima. Torej močna ljudstva vzimati, in ni se nam treba bati teh bolezni.

Razni živalski sovražniki (vešče, miši, ose, sršeni, mravlje itd.) postanejo najpogubnejši v na pol praznih panjih. V takih panjih čebele najslabše prezimujejo, največ medu črez zimo porabijo ter popolnoma oslabele pridejo v spomladansko pašo, kjer si šele dotedaj opomorejo, ko je glavna paša že minula.

Če pa spomladi pride čebelarski prekupec in hoče kupiti za prodajo sposobna ljudstva, mu jih čebelar ne more ponuditi, ker ima le medla ljudstva, ki imajo dostikrat v sebi znake gnilobe in griže. Ako se da prekupec preslepiti po nizki ceni in jih spravi v promet, potem tako blago le onečašča našo dobro čebelno pasmo in nje vrednost. Torej zopet škoda!

Ako se pa spomladi zatečemo k špekulativnemu krmljenju, da zakrijemo svojo zanemarjenost, si prepogostokrat nakoplujemo ne le stroškov, ampak dostikrat še gnilobo. Torej škoda na škodo!

Bodimo pravi čebelarji! Skrbimo za svoja ljudstva o pravem času! Bodimo svojim čebelam dobri, od Boža postavljeni gospodarji, ki nam je dal to živalico v korist, ne pa v mesarsko klanje. Uživajmo trud njih pridnosti, ne da bi jih v zahvalo mrcvarili, ampak omogočujmo njih obstoj in napredek s tem, da jih po mogočnosti varujemo pred boleznimi in sovražniki. Oboje pa storimo le tedaj, ako jih imamo združene v močnih ljudstvih. Močna ljudstva so garancija za dobro prezimovanje in s tem za dober napredek. Jesensko združevanje nam nudi v to najboljšo priliko, zatorej proč z žveplanjem!

ŠTEVILO PANJEV NA KRANJSKEM

po štetju z dne 31. decembra 1910.

A. LAPAJNE.

K r a j i	P a n j i			skupaj
	s premakljivim delom	z neprem. delom	z mešanim delom	
Mesto Ljubljana	150	200	25	375
Postojna	1564	1348	312	3224
Kočevje	2216	2092	539	4847
Krško	1660	3523	434	5617
Kranj	607	4028	130	4765
Ljubljanska okolica	1657	3144	334	5135
Litiija	2148	2099	1413	5660
Logatec	1096	1738	126	2960
Radovljica	1560	6717	472	8749
Novo mesto	2289	2967	939	6195
Kamnik	833	2323	50	3206
Črnomelj	619	1243	99	1961
Skupaj	16399	31422	4873	52694
v ‰	31'12 ⁰ / ₀	59'64 ⁰ / ₀	9'24 ⁰ / ₀	

t. j. slaba tretjina panjev ima že premakljivo delo, slabi dve tretjini sta še z nepremakljivim delom, in ostanek je mešano delo. Največ panjev je v radovljiškem političnem okraju (živahna trgovina z živimi čebelami) potem v novomeškem, litijskem okraju; največ panjev s premakljivim delom se nahaja v novomeškem političnem okraju (pouk, prodaja medu in živih čebel), najmanj panjev je v črnomeljskem okraju (pomankljiv pouk, nizka cena čebelnih izdelkov, nikake trgovine z živimi čebelami), dasi je ta okraj zelo ugoden za to panogo.

Stanje panjev v Avstriji po štetju dne 31. decembra 1910.

Dežela	Število panjev	Prirastek panjev		Na 1000 preb. število panjev	Na 1 km ² obdelane zemlje število panjev
		vobče	na 100 panjev		
Nižje Avstrijska	72620	7177	11·0	20·6	5·9
Gornje Avstrijska	62341	9153	17·2	73·1	9·0
Solnograška	18505	2039	9·9	86·1	5·1
Štajerska	118487	11384	10·6	82·0	11·7
Koroška	63254	4315	6·4	159·8	13·2
Kranjska	52694	10995	26·4	100·2	10·4
Trst	378	141	59·5	1·6	5·9
Gorica in Gradičanska	9769	1437	17·2	37·5	5·1
Istra	8749	3355	62·2	21·7	2·8
Tirolska	59228	8760	17·4	62·6	5·3
Predarlška	11357	116	1·0	78·1	7·0
Češka	235393	35789	17·9	34·8	6·8
Moravska	103687	11785	12·7	39·5	6·8
Šlezija	18105	1824	9·2	23·9	5·6
Galicija	326194	115037	54·5	40·6	5·9
Bukovina	32085	14229	79·7	40·1	5·8
Dalmacija	36343	11930	48·9	56·3	4·2
Skupaj	1,229189	233050	23·4	43·0	6·7

Iz teh statističnih podatkov je razvidno, kako odlično mesto zavzema Kranjsko med avstrijskimi kronovinami v čebelarstvu oziru.

KAKO BODEM SHRANIL SATOVJE, DA GA OBVARUJEM PRED VEŠČAMI.

A. KOSI.

Prazno satovje nam dela navadno preglavice. Potrebne so velike omare, potrebno je žvepljanje, da ga večje ne uničijo. Ne glede pa na to, da omara stane lepe denarce, in žvepljanje nima zmerom zaželjenega uspeha, to satovju več ali manj tudi škoduje. Da pa čebelarimo uspešno, moramo ravno v slabih letinah imeti dovolj izdelanega satovja, ker v slabi paši še starci umetnega satovja, s katerim bi jih morda razširjali, ne izdelajo, kakor se je to pri nas letos zgodilo.

Ker nisem prijatelj žvepljanja in tudi nimam take omare, sem si lansko leto pribil na deskah v primerni visokosti nad okni late in med te obesil satovje. Bilo je torej na močnem prepihu in večje ga niso napadale do tedaj, ko sem jih zopet porabil.

Vendar ima tudi to svoje slabe strani. V jeseni, dokler čebele letijo, in je slaba paša, se morajo podnevi okna skrbno zapirati, ker

drugače imamo polne deske čebel, ki jih privabi dišeče satovje. Tudi sem mnenja, da veter satovje preveč izsuši, pa tudi prahu je izpostavljeno.

Ker so se ljudstva že začela krčiti, začel sem letos takoj posamezne sate iz panjev odjemavati. Vsak sat takoj pregledam; če ni več za rabo, ga zmečkam, v drugem slučaju pa takoj skrbno zavijem v papir starih časopisov in zložim enega ob drugega stojé v zaboj, v katerega sem poprej na dno in ob strani dal tudi tak papir. Kadar je zaboj poln, se omotani sati pokrijejo še s papirjem. Zaboj se dene potem na suh, zračen prostor. Tako shranjeni sati so popolnoma snažni, se ne izsušijo in obdržijo svoj prijetni duh. Ker večje tiskanega papirja ne marajo pa tudi do satovja ne morejo, ker je skrbno zavito, bo isto po mojem mnenju dobro shranjeno do zopetne porabe, in nimamo z njim do tedaj nobenega dela več.¹ Umevno pa je, da se tako spravijo samo prazni sati, z onimi pa, ki vsebujejo nekaj medu in jih odvezamemo radi zoženja prostora, storimo to šele v jesen, kadar ni več večš, in jih pridenemo zopet spomladi, prej ko večše nastopijo.

Torej nam jih ni treba žvepljati.

Nekateri cenj. člani še do sedaj niso doplačali povišane članarine 1 K. Tem smo priložili položnice in prosimo, da do prihodnje številke pošljejo zaostali znesek, sicer jim moramo ustaviti list.

Upravništvo.

Iz Kamnika. Zelo zanimiv je bil shod, ki ga je priredila naša podružnica dne 13. julija pri vzornem čebelnjaku g. Jak. Flisa v Stobu pri Domžalah. Gospod predsednik podružnice, N. Sallath, otvori shod s pozdravom ter razloži pomen podružnice in društva sploh. Povabi mladino k čebelarstvu, očetom svetuje, da pri svojih sinovih budiyo zanimanje za čebelarstvo. Za njim pa je odbornik osrednjega društva g. Bukovic govoril krepko in strokovno. Razlagal nam je Žnideršičev panj, delovanje z istim v teku celega leta. Preobširno bi bilo, ko bi hotel vse popisati, kako so si čebelarji ta panj ogledali in stavili različna vprašanja. Končno je še gospod predsednik pokazal in razložil matični prašilček za

¹ Dobro bi pa le bilo, zavite sate vsaj enkrat ali dvakrat zažvepljati, da se uniči morebitna zalega večšce, ker skoraj ni mogoče opaziti jajec ali ravno izleženih ličink. Taka previdnost ne bo odveč, da ne boste prej ali slej zelo neprijetno presenečeni.

vzgojo matic ter škatljice za razpošiljanje matic. Splošno se je izrazila želja, da podružnica kmalu zopet priredi v ondotni okolici tak shod, kar jim je predsednik obljubil. Gospodu predavatelju pa prisrčna hvala za njegov trud. Zahvaljujemo se osrednjemu odboru za v ta namen poslani panj in našemu vnetemu gosp. predsedniku N. Sallathu za njegovo veliko požrtvovalnost.

Virient Jak., t. č. podružnični blagajnik.

NAŠE OPAZOVALNICE.

POROČEVALEC AVG. BUKOVIC.

Mesečni pregled za julij 1913.

Kraj in višina nad morjem	Panj je na teži						Prebitek	Poraba Panj nane- sel največ	Dne	Temperatura			Izletnih dni	Dnevi					
	pridobil dkg			izgubil dkg						najvišja	najnižja	srednja mesečna		s solncem				z vetrom	
	Mesečna tretjina													z dežjem	s snegom	0 1/2 celi			
	1	2	3	1	2	3										0	1/2		celi
Ljubljana 306.2 m	240	30	70	190	200	110	-160	130	3.	+29	+6.5	+17.5	24	19	-	6	22	3	14
Kranj 358.5 m	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+27	+6	+17	26	11	-	7	17	7	8
Podgorje pri Kamniku 380 m	15	60	25	70	120	55	-145	20	15	+28	+8	+18.4	26	19	-	7	9	15	19
Krtina pri Dobu	-	15	55	135	115	115	-295	30	30	+30	+4	+15.5	26	22	-	7	6	18	14
Grahovo pri Cerknici 569 m	30	80	45	195	165	260	-500	35	26	+28	+6	+16.6	24	19	-	7	19	5	28
Il. Bistrica 400 m	10	60	35	140	60	65	-160	10	12	+24	+10	+17	27	14	-	4	17	10	29
Brojnica pri Nabrežini 8.3 m	-	20	30	60	70	10	-90	20	15	+35	+12	+23.4	31	14	-	4	3	24	19
Struge pri Dobrepoljah 420 m	-	10	-	250	210	165	-615	10	14	+25	+7	+15.4	29	15	-	20	7	4	21
Sv. Gregor pri Ortneku 736 m	-	65	-	140	145	255	-475	55	13	+26	+9	+17.5	30	18	-	5	11	15	26
Strlac pri Šmarjeti 195 m	-	20	25	275	160	50	-440	20	19	+28	+10	+18.5	29	20	-	7	18	6	14
Metlika 166 m	-	15	60	160	90	55	-230	20	27	+30	+10	+18.9	29	20	-	5	22	4	30
Sv. Duh na Ostrem vrhu 536 m	320	150	-	220	210	330	-290	110	14	+27	+8	+17	29	12	-	5	24	2	-
Formin pri Moškanjcih	-	-	130	100	90	80	-140	50	29	+25	+9	+20	22	14	-	11	8	12	13

Ljubljana. Nobene paše! Dež je lil v potokih, panji so bili pa suhi, in se je zalega vsled tega zelo skrčila. Moral sem jim pokladati, toda — pričelo je vseprek rojiti. Saj ni čuda, tako živahnih panjev še nisem imel. V nem panju sem opazil — prvič v življenju — močno rdečkaste trote. V par ljubljanskih uljnjakih se je pojavila gniloba! Vzrok največ skrajno slaba letina in lakota.

Bukovic.

Kranj. Poletna paša je popolnoma nehala. Uničili sta jo moča in hladno vreme. Družine so lačne, zlasti roji. Bržkone tudi z ajdo ne bo nič. Vreme ima pravcati balkanski značaj.

Konjedič.

Podgorje. Julij je bil žalosten. Kostanj in lipa sta se skujala, trajno deževje je pa uničilo še ostale medene vire. Na vso nesrečo so začeli v prvi polovici roji prihajati; pokladati smo morali rojem in izrojencem, ker je v panjih suša. Kaj bo, če nas še ajda vara?

Sallath.

Krtina. Namesto suše je tako deževalo, da ljudje niso mogli sejati ajde; storili so to takorekoč v dežju in zelo pozno. Kostanj ni dal nič! Po travnikih je bera na beli deteljici in višnjem regratu. Zopet bomo morali na brezdavčnem sladkorju vzimiti, samo da ga pravi čas dobimo in pa več kot 5 kg na panj, kajti Albertijevci rabijo še enkrat toliko zaloge.

Schmeidek.

Grahovo. Julij je bil skrajno neugoden. Lilo je neprenehoma, mizerijo je pa večal mrzel veter. Lipa ni dala ničesar. Rojem smo pokladali, plemenjake pa dražili z medom, da so zopet pričeli zalegati. Okoliški čebelarji ne pomnijo tako slabega julija.

Kobal.

Il. Bistrica. Glavna paša se pri nas razteza do 10., včasih celo do 15. julija, toda letos je bil tudi julij deževen, vetroven in mrzel, prav kakor junij. Za časa lipovega cvetja so navadno pri nas največji donosi, toda letos niso čebele v tem času ničesar dobile, niti ob lepem vremenu. Zaradi hladnih noči cvetje ni medilo. Letošnji uspehi so skrajno slabi.

Žnidersič.

Brojnica. Druga mesečna polovica je bila še dosti dobra; čebele so vsaj toliko nabrale, da ni bilo stalnega upada, kar se pri nas v tem mescu vedno dogaja. Letos ni bilo treba špekulativno pitati. Ker je dosti mokrote, imamo nado, da bosta žepek in ajda dala v avgustu izdatno pašo.

Sila.

Struge. Julij je bil zelo slab. Deževje in severni vetrovi so povzročili, da ni bilo bere. Morali smo pitati, drugače bi imeli precej mrličev. V prvih dveh tretjinah je nekaj panjev rojilo s pevkami. Treba bo panj postaviti v ajdo, in če še ta odpove, potem ne vem, kako bomo prezimili čebele. Globoko bo treba seči v žep...

Meglen.

Sv. Gregor. Julija je bila suša, huda suša v panjih, dasi je cel mesec tako deževalo, da tako mokrega julija ne pomnijo ljudje. Paše ni bilo nobene, dasi imamo obilo pravega kostanja, ki včasih izvrstno medi. Zalega se je zelo skrčila. Panji so živahni! Bog daj in sv. Ambrož, da bi vsaj ajda obilno medila, kamor bomo poslali čebele v pašo.

Adamič.

Strlac. Kar vodim opazovalnico, ne pomnim mesca, da bi bilo toliko deževnih dni kot julija, kar 20. Kadar ni deževalo, se je pa k dežju pripravljalo. Paše ni bilo nobene, tudi na kostanju ne. Marsikje so čebele lakote mrle. 6. t. m. sem pričel špekulativno pitati. Dal Bog in sv. Ambrož, da sestavim prihodnji mesec veselo in z medom oslajeno poročilo, kar želim tudi vsem drugim.

Gregorič.

Metlika. Mnogo slabih čebelarskih letin smo že doživeli, tako slabe kakor bo letošnja, pa še ne. Spomladno cvetje je vzel mrz, poletno pa deževje, ki trpi že dva mesca. Več čebelarjev ima že sedaj mrličje; kaj bo pa po zimi? Edina rešitev je ajda in poln mošnjiček. Dal sv. Ambrož prvo, kajti drugo se malokje dobi.

Barle.

Formin. Mesec se je jako slabo obnesel. V panjih je moč, dosti zalege, toda malo medu. Mladih rojev je tod prav malo. Prve smo dobili koncem maja, zadnje sredi julija. Matic se je na prahi izgubilo tretjino. Koncem mesca smo rojem in starcem pokladali. Od 20. do 26. je skoraj vedno deževalo z nalivi in burjo. Lipa in kostanj nista dala ničesar. Proti koncu mesca so čebele brale po travniških rožah. Bog in sv. Ambrožij dajta, da bo na ajdi kaj!

Lubec.

IZ SPODNJEŠTAJERSK. ČEBEL. DRUŠTVA.

Vsled sklepa pri zadnjem občnem zboru obiščemo vzorno čebelarstvo gosp. J. Stampflna v Strasgojnici pri Pragerskem v nedeljo, dne 24. avgusta t. l. Od južne strani se vozimo s poštnim vlakom iz Celja ob pol 10. uri predpoldne, iz Grobelnega okoli 10. ure in pridemo na Pragersko okoli pol 11. ure. Na kolodvoru nas počakajo udeleženci od mariborske in ptujske strani. — Vsak udeleženec naj se blagovoli že radi obeda oglasiti pri g. Stampflnu po dopisnici.

Slivnica, dne 14. avgusta 1913.

Toma Kurbus, t. č. predsednik.

Občni zbor »Slovenskega čebelarkega društva za Spodnje Štajersko« se je vršil ob mnogobrojni udeležbi čebelarjev iz bližnje in daljnje okolice dne 6. julija 1913 ob 10. uri predpoldan pri g. Konfidentiju v Zavodni pri Celju.

Točno ob določeni uri pozdravi dosedanji predsednik nadučitelj gosp. Tom. Kurbus vse navzoče ter še posebej vsem čebelarjem predobro znanega, mnogozaslužnega urednika našega stanovskega glasila, gospoda Frančiška Rojina, kateri je radevolje prihitel v našo sredino ter nam prinesel bratske pozdrave sosednih kranjskih čebelarjev. Spominja se lansko leto prirejene ter tako vrlo uspele razstave našega društva ter želi poteku današnjega zborovanja najboljši uspeh. Iz poročila gospoda tajnika je razvidno, da je imel odbor v minuli dobi štiri seje, pri katerih se je večinoma razpravljalo o minuli razstavi. Danes je vse ne malo delo končano, ki ga je imel odbor s to prireditvijo, in le želeti je, da bi prirejena razstava obrodila vsestranski zaželjeni sad. Ker je bilo lansko leto zelo slabo, je preskrbel odbor svojim članom potom državne zveze brezdavčni sladkor, in sicer v jeseni 400 kg in spomladi zopet 400 kg ter rešil marsikateri panj neizprosne morilke — lakote.

V teku minulega leta ustanovili ste se sicer dve novi podružnici, število udov je pa vsled sklepa osrednjega čebelarkega društva, zvišati udnino za eno krono, nepričakovano padlo. Ta nesrečna krona nam je požrla kljub trudu posameznikov toliko udov, da ji v novem letu želimo vsi brez izjeme prav srečno pot brez svidenja.

Gospod blagajnik poda obširen račun o čebelarški razstavi. Po danih pojasnilih se ta enoglasno odobri ter se izreče obema gg. blagajnikoma za njun obilen trud prisrčna zahvala. Istotako se odobri tudi račun našega društva za minulo dobo.

V odbor se volijo sledeči gospodje: Kurbus Tomaž, nadučitelj pri Slivnici, predsednik; Zdolšek Anton, c. kr. sodnik, Laško, podpredsednik; Kosi Josip, c. kr. poštni nadoficijal, blagajnik; Sivka Anton, nadučitelj, št. Jurij ob juž. žel., tajnik; Belle Ivan, ravnatelj kmetijske šole v št. Juriju ob juž. žel., odbornik; Černe Ludovik, nadučitelj, Griže pri Celju, odbornik; Strelec Ivan, nadučitelj, Sv. Andraž v Slovenskih goricah, odbornik.

O izpremembi društvenih pravil poroča g. L. Černe. Ko so se po živahnem govoru posamezne točke pogovorile, se sklene predelana pravila predložiti vladi v potrdilo ter jih potem dati v tisk.

Potem je sledilo predavanje gospoda Rojina o Žniderskičem panju, katerega misli naše društvo uvesti tudi na Spodnjem Štajerskem.

Na kompletnem Žniderskičem panju, ki ga nam je rade volje dala tvrdka Majdič na razpolago, opisal nam je gospod predavatelj v daljšem govoru njega vrline in kako se ž njim čebelari. Vsi smo sledili pazno poljudnim besedam izkušenelega govornika in marsikateri je sklenil nabaviti svojim ljubljenkam novo domovje, naš slovenski Žniderskičev panj. Gosp. predsednik se je

v imenu društva prav pristrčno zahvalil gosp. predavatelju za njegov trud in požrtvovalnost ter izrazil željo, ga prav kmalu zopet videti v naši sredini.

Sprejme se še popravljena resolucija, stavljena od g. potovalnega učitelja Jurančiča, na Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani glede zvišanja članarine. O njeni usodi poročali bomo pravočasno svojim članom.

Gosp. predsednik vabi na vseslovanski čebelarški shod, ki se bo vršil leta 1914. v Zagrebu.

K sklepu izreče zahvalo vsem, ki so pri razstavi sodelovali, cenjenim damam kakor gospodom obeh odborov, ki se niso ustrašili ne dela, ne truda ter žrtvovali vse moči, da je razstava tako srečno in sijajno uspela.

Želeč dobro letino in da se pri prihodnjem občnem zboru vsi veseli in zdravi zopet snidemo, zaključí g. predsednik ta občni zbor, ki je trajal od 10. ure dopoldne do 2. ure popoldne.

Omeni naj se še, da je tvrdka Majdič razstavila vse orodje na tem zborovanju, ki se potrebuje pri umnem čebelarstvu. Čebelarji, nabavite si v slučaju potrebe svoje orodje pri tej domači tvrdki.

A. S i v k a, tajnik.

OD OSREDNJEGA ČEBELARSK. DRUŠTVA.

6. odborovala seja dne 9. avgusta. Izbere se vzorec za društvene steklenice za med v treh velikostih. — Gosp. Humek se naprosi, da preskrbi risbo društvene etikete ter stopi v dogovor s tovarno za steklenice. — Razni dopisi se vzamejo na znanje.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Članom kranjske podružnice je v gostilni Jerneja Ručigaja v Kranju, Glavni trg (hiš. št. 104), na razpolago posebna knjiga v ta namen, da lahko vanjo vpišejo, kaj ima kdo naprodaj, na primer: panji s čebelami, prazni panji, med, vosek, čebelarске potreščine itd. Kupci imajo vpogled v to knjigo in se potem s prodajalcem naravnost pogajajo. Na ta način se kupcu omogoči kup, ker izve za naslove prodajalcev, prihrani se mu pa tudi mnogo truda in potov. Podružnica skrbi na ta način samo za kupčijske zveze, vse drugo je pa stvar kupca in prodajalca. Vrhteča se bodo pri Ručigaju čebelarji večkrat srečali, se seznanili ter svoja mnenja in nazore menjavali. Tudi podružnična zborovanja se bodo tam vršila. Gostilničar je izkušen čebelar in bo sedaj zopet začel čebelariti. — Tudi tistim, ki niso člani podružnice, je dovoljeno, da se poslužujejo vpisne knjige, toda vabijo se, da stopijo v naš krog, vsaj iz moralnih ozirov.

K o n j e d i č, t. č. predsednik.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Čebelarška podružnica za gornjegrajski okraj. Ker se zborovanje vsled premale udeležbe dne 20. aprila t. l. ni moglo vršiti, vljudno vabim vse člane,

da se zborovanja v nedeljo, dne 31. avgusta t. l. ob 3. uri v šolskem poslopju v Ksaveriju zanesljivo udeležite! — Zborovanje se vrši po istem dnevnem redu, kakor je bilo že v 4. številki »Slovenskega Čebelarja« naznanjeno, samo z neko malo izpremembo. Predavanje o pitanju čebel namreč odpade, a bode pri tem zborovanju govoril nadučitelj gosp. Pulko iz Gorice, in sicer o vzimljenju čebel. Nadalje se bode takrat tudi razgovarjalo o naročitvi brezdavčnega sladkorja za jesensko pitanje. — Čebelarji! Pridite v obilnem številu v Ksaverij in pokažite, da se zanimate za društveno delo!

Josip Terčak, t. č. predsednik.

Čebela pitala trota. Bilo je nekega dne ob času skrajno ljute borte na trotovem bojnem polju. Radi slabega vremena, torej nobene paše, so bile namreč čebele primorane začeti računati z vsako kapljico medu in prišle so do zaključka, da za lenuhe in debeluhe trote ne preostaja več ničesar. Kakor besne so začele na celi črti z ofenzivo proti njim, jih odrinile najprej od zaloge živil in jih potem neusmiljeno metale iz panjev. Tedaj sta sedela skupaj ob strani na deski trot in čebela v popolni slogi, in čebela je opazovala z nekim vidnim sočutjem trota, ki je sestradan in pobit sedel mirno ob njeni strani. Naenkrat pa ta iztegne in pomoli proti njej svoj rilček, na kar tudi čebela svojega iztegne in se njegovega dotakne. Vse to se je vršilo z neko vidno in ginljivo medsebojno vdanostjo. Na mene pa je naredilo vtis, kakor če krmí ptič mladiča. Vsekako čuden prizor: tam preganjanje do skrajnosti, tukaj pa taka sloga.

K o s i.

Nadležnih mravelj se iznebimo kakor v čebelnjaku, tako tudi drugje, ako posipamo mesto, kamor zahajajo, z dobro stolčeno kuhinjsko soljo. Tudi s posipanjem žveplena cveta se v tem oziru doseže uspehov. Fr. Vadnal.

Preizkušnja o pristnosti voska. Svinčnikove debeline in 2 cm dolg kos voska se dene v stekleničico. K temu se prilije bencina, da stoji 2 cm nad voskom ter se tako pusti dve uri. Pristen vosek razpade v male pločice, parafin ali rastlinski vosek pa ostane neizpremenjen. Če je slednjemu primešana kaj pristnega čebelnega voska, razpade ta na zgoraj omenjeni način, nepristni pa ostane neizpremenjen. Z mnogo vajo se na ta preprosti način lahko določi procentualno količino pristnega in ponarejenega voska.

Fr. Vadnal.

Protí piku ose ali čebele je izvrstno sredstvo peteršilj, s katerim se vbodeno mesto močno nadržne. Bolečina pojenja trenutno, oteklina pa se zabrani.

Fr. Vadnal.

Čebele brez žela. V marsičem bi nam bilo po volji, da nas pri delu ne ogrožajo čebele s svojim skelečim pikom. En ali dva pika človek radevolje prenese, ni pa zadovoljen z mnogimi piki, ki ga, hočeš nočeš, spravijo od nameravanega posla. Čebel brez žela pa pri nas ni, ali našel je take pred več let neki čebelarški strokovnjak, obenem ud angleške uprave v Izhodni Indiji, na malem otoku Montserrat. Pisalo se je svoj čas, da je med teh brez-

želnih čebel svitlejši in redkejši od našega, in se je z napetostjo pričakovalo na izid tozadevnih poizkušanj omenjenega strokovnjaka. (Da, z napetostjo se je pričakovalo, danes se tudi še čaka, pa nič več z napetostjo. — Op. uredn.)

Fr. V a d n a l.

Trdi se, da želo ne služi čebeli v prvi vrsti kot orožje, ker jo ravno izguba pika največkrat stane življenje, temveč služi čebeli v predvsem za zbiranje mravljinčne kisline, ki jo spušča v celice ter tako konservira med. (Marsikaj se trdi, kar ni res, kakor tudi zgornja trditev ni prava. O mravljinčni kislini v medu prilično. — Op. uredn.)

Fr. V a d n a l.

Kako hitro lete čebele. 12 golobov in 12 čebel (med njimi 4 trote) so nesli 1 uro daleč od doma in jih izpustili. Prvi je priletel trot, 4 sekunde pred prvim golobom. Ko je priletel drugi golob, so bili že vsi troti doma, ko je dospel zadnji golob, so bile že vse delavke doma.

Kneipp priporoča: Za zdravljenje vratnih bolezní v 1/4 litru vode vkuhati žlico medu, česar se vsako uro použije 2—4 žlice. Žlico sladkega janeža in žlico medu v 1/4 litru vode kuhati 20 minut in vsako uro po žlico užito, pokrepča in ozdravi slab želodec. — Slabotni otroci naj vsak dan uživajo mleko, v katerem je bilo vkuhanega nekaj medu, in kmalu se bodo opomogli. Med, kadar se rabi za zdravilo, naj se vselej prekuha, sicer je preoster. Zoper grižo ni znanega boljšega zdravila, nego vsako uro užiti za grah debelo krogličico rumenega voska. Vosek, čista smola in surovo maslo v enakih delih skupaj zmešano in na majhnem ognju raztopljeno, je najboljša maža za stare, gnojne rane, zastarele otekline in podobne bolečine.

Prisad in oteklina. Vzame se stara kosa ali srp, dene v ogenj, da se razbeli in postane rdeč. Zdaj se ogrnejo s prteno cunjo bolni udje (kjer je bolezen in otok), spodaj drži razbeljeno koso ali srp, dene na razbeljeno železo medu, da se prav dobro kadi ter da se boleči ud in cunjja prav dobro pokadi. Potem ovij bolečino s cunjo, obveži in dobro bo. Bolečina kmalu neha, oteklina pa tudi večjidel že v 24 urah izgine.

V eni sekundí napravi čebela s perutnicami 440 mahljajev, čmrlj 240, osa 110, kapusov belin 9, golob 8. Vsako sekundo preleti čebela 7—8 metrov.

Imeniki podružnic »Slov. osrednjega čebelarskega društva« se razpošljajo podružnicam tekom mesca oktobra.

Pri nakupu čebelarskega orodja posebno priporočamo cenj. čebelarjem tvrdko Fr. Símmích v Jauernígu. Opozarjamo na inserat v tem listu.

Tvrdka »Merkur« gosp. Petra Majdiča v Celju, trgovina z železnino in čebelarskim orodjem, je dala napraviti v tovarni večje število klešč za satnike po Jurančičevem vzorcu. Imenujejo se »Jurančičeve klešče za satje«.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Gosp. T. v Zg. š.: V prihodnji številki, ker zdaj čebelarji ne bodo brali s takim zanimanjem kot pozimi, zakaj če bo zdaj lepo vreme, bodo gledali čebele, ki se bodo vsipale na ajdo, če bo pa slabo vreme, bodo pa slabe volje in sploh ne bodo brali. Urednik je tudi tako ustvarjen. Torej tja na zimo. — Lep pozdrav in lepo vreme!

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le dvakrat v letu.

Ajdov med zajamčeno pristen pitanec 5 kg v pločevinastih posodah po 8 K, v škafih po dogovoru. — **Rdeča** (Inkarnat) **detelja** 1 kg po 50 vin. Čebelarji, sejte to deteljo, ker je zelo medunosna! Dalje pravo **gorenjsko repo** 1 l po 1 K 10 vin. ima naprodaj M. Želnik, Cerklje, Gorenj. 2-2

Štefan Kočnik, čebelar na Tinju, p. Slov. Bistrica, prodajam **pravi gorski čebelni med** 1 kg po 2 kroni, v vsaki množini. Med je bil odlikovan na čebelarski razstavi v Celju. — Izdelujem **male in velike deže** za med s cinastimi obroči ter tudi **lesena točila**. Cena po dogovoru. 2-2

Do 800 kg čistega, točenega letošnjega medu 1 kg po K 1'30, ima naprodaj Čebelarska podružnica v Žetalah pri Rogatcu (Štajer.) Med je zelo okusen in svetlorumene barve

ter se more vsakemu priporočati. J. Mikolič, predsednik. 2-2

50 kg spomladanske strdi à 2 K v ploč. dežicah in **dve oprášeni letošnji matici** proda franko à 2'80 K Jože Pečovnik, čebelar v Ravtah, p. Šoštanj. 2-2

Pozor! Mlade krepke matice čistega kranjskega plemena kakor tudi samih čebel kupi v večji množini Jan. Strgar, čebelarstvo v Bitnjah pri Boh. Bistrici, Gorenjsko. Pravočasnih ponudb se vljudno prosi. 1-1

Kupuje v jeseni čebele ozir. med v panjih po ljubljanski ceni. Večjo množino pride trgat tudi na dom. — Dalje kupuje tudi vsako množino **suhih voščin** od K 1'15 do K 1'25 kg. Mihael Želnik, Cerklje, Gorenjsko. 2-1

Glavni odbor »Slovenskega čebelarskega društva« v Ljubljani ima v zalogi sledeče čebelarsko orodje in potrebščine:

Pitalnik veliki	K —'70	Nož za odkrivanje medenih satov	K 1'—
" mali	" —'35	Vilice za " " "	" 1'50
Špiritova svetilka	" —'40	fine	" 2'50
Topilnik za vosek, ki se rabi pri pritrjevanju umetnega satja	" 2'10	Cedilo za med	" 5'30
Cevka za pritrjevanje umetnega satja	" —'40	Stojalo za odkrivanje medu	" 5'30
Šilo za vrtnanje luknjic v okvirje	" —'20	Strgulja za Žnideršičeve panje	" —'70
Kolesce za utiranje žice	" —'70	Čebelarske kape	" 1'50
" " " " (boljše)	" 1'20	" " " " boljše	" 2'80
Zapah za žrelo, velik	" —'20	Lijak za čebele	" 1'80
" " " " manjši	" —'15	Univerzalno orodje, ponikljeno	" 2'80
Dathejeva pipa	" 2'80	Žica za pritrjevanje umetn. satja, kolaček à " " "	" —'20
Patroni za proizvodnjo dima	" —'05	Kvačice za pritrjevanje mreže (namesto žebļjev) zavitek	" —'50
Matičnice	" —'50	Matična rešetka, kvadr. meter à	" 5'50
" drugačne	" —'42	Žična mreža za okenca, kv. meter à	" 2'70
" okrogle za med satove	" —'30	Pitalne steklenice, komad	" —'40

V društveni zalogi čebelarskih potrebščin je umetno satje popolnoma pošlo in ga tudi ne nameravamo več naročiti, ker je razpošiljanje z drugimi, navadno kovinskimi potrebščinami nemožne in predrago. Naročajte umetne medstene pri tvrdkah, ki inserirajo v našem listu.

Kovinske potrebščine za en Žnideršičev panj:

6 palic iz pocinkane železne žice à 8 v	K —'48	80 kvačic za razstoje	K —'35
1 mreža iz pocink. žice za vrata	" —'40	4 zapone za okenca, patent Strgar	" —'12
2 mreži iz pocink. žice za okenci	" —'44	4 tečaji za izletalnico	" —'20
1 matična rešetka, prirezana	" —'85	2 tečaja za vrata	" —'26
2 nosilca za rešetko	" —'24	2 vzmeti za okence	" —'06
		Skupaj	K 3'40

Vse te potrebščine se dobe pri gosp. Humeku v Ljubljani, Linhartova ulica 12.

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu »Slovenskega čebelarja« v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku »Slovenskega čebelarja« Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Hinko Zirkelbach. Lastnik »Slovensko čebelarsko društvo«. Tiska »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani.

**Kupujem čebelne voščine in vosek v vsaki množini.
Kupim tudi nekaj stočenega cvetličnega medu.**

Ponudbe z navedbo cene in množine naj se blagovolijo pošiljati na
FRANC OBLAK, Sv. Gregor, pošta Ortnek.
V zalogi imam tudi plehaste posode (dežice) za med
2-1 vseh velikosti po zelo nizki ceni.

UMETNO SATJE

iz zajamčeno čistega voska, prirezano na poljubno mero: zabojček 3 1/2 kg vsebine 16 K 90 v franko; manjše količine kilogr. 4 K 70 v; večje količine kilogr. 4 K 50 v nefrankovano.

Na kilogram gre okrog 13 do 14 satov za satnike racionalne mere. Naše satje ima prednost, da so celični robovi nekoliko zvišani.

Trčan med v dežicah 4'50 kg vsebine 9 K franko.
Čist vosek se kupuje po 3 K do 3 K 30 vin.

Kranjska čebelarstva družba z om. zav., Ilirska Bistrica.

**Izdelovalnica čebelarstva
„Kranjsko tržno čebelarstvo“**

Peter Majdič

preje **baron Rothschild,**
Smrek, pošta Višnja gora
(Dolenjsko)

priporoča vsakovrstno čebelarstvo orodje lastnega izdelka, posebno panji vseh sistemov, vso pripravo za izdelovanje Alb. Žnidarskih in drugih panjev, stiskalnice za umetno satovje, rokavice, avbe, kadičnice „Smoker“ in razne druge pipe za kajenje, točila za med, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete, vse skrbnega in dovršenega dela, po prim. nizkih cenah, na debelo in drobno.

Prodajalna v trgovini „MERKUR“

Peter Majdič, Celje
Graška cesta št. 12

kjer se dobi tudi vsakovrstno železninarsko blago, posebno za sezono: traverze, cement, poljedelski stroji, umetna gnojila itd.

8-7

Nabirajte povsod novih naročnikov oz. članov!

Žnideršičeve panje,

izdelane po **Žnideršičevem originalu**, opremljene z 18 okviri racionalne mere, matično rešetko in drugimi pritiklinami, dalje remeljce v vseh dimenzijah, blazine in druge potrebščine izdeluje

Alojzij Trink

12-7

mizarstvo s stroji . Ljubljana . Linhartova ulica 8

Cena kompl. panju 16 K, pri večjem naročilu primeren popust.

KDOR

**Povsod odlikovano!
Postrežba točna in
poceni.**

se zanima za čebelarstvo in hoče kupiti najpotrebnejše stvari, naj zahteva ilustrovan in z mesečnimi navodili opremljen cenik, katerega pošlje zastonj

FR. SIMMICH

zaloga čebelarskega orodja v **JAUERNIGU**,
avstrijski Šleziji (österr. Schlesien)

Posebno se priporoča: **umetno satje** iz čistega voska, **razstojišča** za okvirje, **priloge za roje**, **matične kletke**, **kadilnike**, **čebelarske kape**, **pitalnike**, **klešče za okvirje**, **trčalnice**, **sita za čiščenje medu**, **vilice za odkrivanje medu**, **matične rešetke**, **zapahe za izletnice** itd.

12-7

Pri naročilih se ozirajte na oglase v tem listu.

Ustanovljeno 1852.

Krovec, slavni, galant., okrasni klepar

Teodor Korn, Ljubljana

(prej Henrik Korn).

Telefon št. 229.

Brzjavi: Korn.

Zaloga angleškega in **eternitega skrila**, pat. L. Hatschek. **Ruberoid**. Dvakrat zarezana in zapognjena opeka. Opravlja vsa krovka dela, kritja s strešno lepenko in lesnim cementom, stavbna, galanterijska in okrasna kleparska dela. Postavlja strelovode. Vpeljava vodovodov. Hišna in kuhinjska oprava. Postekljena posoda. 12-5

HENRIK DESEIFE, Oberhollabrunn pri Dunaju

pripoznana točna in najcenejša prva tvrdka na tem polju, ki obstoji od l. 1859. in je povsod najbolj vpeljana.

izdeluje **izmetalnice za vse velikosti okvirjev**, **parne topilnike za vosek** raznih sestavov, vse **čebelarsko orodje**, **umetno satje** iz **garantirano pristnega voska**, **panje** raznih vrst, **remeljce za okvirje** in **vso leseno blago** za čebelarstvo. 12-5

Razpošilja **panji s čebelami, roje in matice**.

Bogato ilustrovani ceniki na zahtevo zastonj. Lastna delavnica za kovinasta in lesena dela s strojnim obratom. 120krat odlikovana s prvim darilom.